

→ 34.000 volwassen Amsterdammers hebben ernstige beperkingen in het dagelijks leven. Velen van hen zitten in een rolstoel.
FOTO GETTY IMAGES

Zorg 'Een kapotte rolstoel raakt de hele samenleving'

Lang wachten op reparatie

Het duurt soms wel maanden voordat kapotte elektrische rolstoelen worden gerepareerd. De gemeente Amsterdam is verantwoordelijk, maar verwijst gedupeerden naar leveranciers. PvdA en GroenLinks vinden dat niet acceptabel.

David Hielkema
AMSTERDAM

Volgens de laatste cijfers, uit 2021, hebben in Amsterdam 34.000 volwassen inwoners ernstige beperkingen in het dagelijks leven. Velen van hen zitten in een rolstoel, die zij dagelijks nodig hebben om naar de supermarkt, school, werk, vrienden of de sportschool te gaan. Het is al een hard gelag als die rolstoel kapot gaat, laat staan als het dan ook nog maanden duurt voordat deze gerepareerd is.

Cliëntenbelang Amsterdam, belangenbehartiger voor Amsterdammers met een beperking, krijgt desalniettemin regelmatig de melding dat mensen lang moeten wachten. Beleidsmedewerker Eric Groot Kormelink van Cliëntenbelang: "Als je rolstoel niet werkt, is het alsof je benen niet werken. Natuurlijk wil je dat het dan meteen gemaakt wordt en dat je niet een paar weken, maanden of in extreme gevallen een half jaar moet wachten."

Hij maakt de vergelijking met auto's die gerepareerd moet worden. Bij een garage duurt het zo'n twee dagen, maar rolstoelgebruikers hebben die garantie niet. Onvoorstelbaar anno 2023, vindt hij. Het raakt bovendien niet alleen de gebruiker van de rolstoel, maar ook de mensen in hun omgeving. Groot Kormelink: "Mensen moeten zich afmelden bij hun werkgever buiten hun schuld om. Een kapotte rolstoel raakt de hele samenleving."

Niet tevreden

Het onderwerp drong vorige maand ook de gemeenteraad binnen. PvdA en GroenLinks wilden opheldering en actie van zorgwethouder Alexander Scholtes (D66) om deze groep Amsterdammers beter te helpen. Leveranciers als Welzorg en Medipoint moeten de reparaties uitvoeren, maar door de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en het VN-verdrag Handicap is de gemeente eindverantwoordelijk.

Wethouder Scholtes zei zich toen niet te herkennen in het beeld dat veel rolstoelen kapot gaan, maar erkende ook dat de gemeente geen cijfers kan overleggen over hoe vaak dit gebeurt.

Meldingen komen namelijk niet binnen bij de gemeente, maar bij leveranciers. Dat inwoners langer moeten wachten op reserveonderdelen zou vooral komen door de oorlog in Oekraïne en de naweeën van de coronacrisis waardoor producten of onderdelen niet beschikbaar zijn.

Scholtes: "Ik ben ook zeker niet tevreden over hoe zaken worden afgehandeld. Dit moet beter. Veel gaat wel goed, met name bij rolstoelen met minder maatwerk, maar bij elektrische rolstoelen en leenstoelen kan het een stuk beter."

Raadslid Igor Runderkamp (PvdA) vond het moeilijk om hierin mee te gaan. Hij vertelde met veel rolstoelgebruikers gesproken te hebben die lang moeten wachten op hun reparatie, terwijl het om gangbare onderdelen als een accu, een besturingskast of een gordel gaat. Runderkamp: "De doorlooptijd van een standaardreparatie zou enkele uren kunnen zijn, maar het duurt nu soms wel een maand."

Jenneke van Pijpen (GroenLinks) wees erop dat als mensen in een rolstoel er met de leverancier niet uitkomen, ze om hulp vragen bij de gemeente, die ze vervolgens weer terugverwijst naar de leverancier, omdat die de onderdelen moet regelen en moet maken. "Zo pingpongen we heen en weer en zit degene die hier last van heeft ertussenin," aldus Van Pijpen.

Voorraad op orde

PvdA en GroenLinks agenderen daarom het punt over twee weken opnieuw tijdens de gemeenteraad. De partijen willen dat de gemeente zelf cijfers gaat bijhouden over de wachttijden. De gemeente moet zo beter te weten komen wat er speelt onder Amsterdammers die afhankelijk zijn van hun rolstoel en hun in de toekomst sneller en beter kunnen helpen.

Runderkamp zal ook een voorstel indienen

waarin staat dat de leveranciers de voorraden op orde moeten brengen. De oproep moet Amsterdam samen met de gemeenten Rotterdam, Utrecht en Den Haag doen, die afzonderlijk contracten hebben afgesloten met dezelfde leveranciers. Runderkamp: "De argumenten 'corona en oorlog in Oekraïne' vind ik in oktober 2023 niet meer te accepteren."

Onnodig complex

Groot Kormelink van Cliëntenbelang denkt dat dit een goede oplossing kan zijn, zodat alle rolstoelgebruikers in Nederland geholpen kunnen worden. Het probleem speelt namelijk niet alleen in Amsterdam. Hij noemt het een voortvloeisel van beleid dat door de overheid onnodig complex is gemaakt sinds de decentralisatie van de zorg in 2015, waar mensen met een beperking vaak de dupe van zijn.

Groot Kormelink pleit er ook voor om sommige onderdelen weer vaker te laten repareren. "Monteurs mogen dat bij bepaalde onderdelen nu niet. Ze moeten deze vervangen door nieuwe, terwijl het soms sneller zou zijn als ze het mogen repareren. Ook vanuit duurzaamheidsperspectief is dat vreemd."

'De argumenten corona en oorlog in Oekraïne vind ik in oktober 2023 niet meer te accepteren'